

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters, van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureys, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Vooruitzichten afhankelijk van ernst van de ontsteking

Buikvliesontsteking

De patiënt was een koe die een week eerder verlost was van een onfris ruikend kalf, dat wellicht al langer dood was. Het was een moeizame, zware verlossing geweest. Door de onzuivere vaginale uitvloeiing had de veehouder al enkele malen een nageboortepil ingebracht.

De koe stond er treurig bij. De oren hingen naar beneden, de buik was opgetrokken en de pens was ingevallen. Af en toe knarste de koe met haar tanden en kreunde ze. De temperatuur was met 39,7 graden behoorlijk verhoogd. Bovendien at het dier al enkele dagen niets. Ze hield de staart naar achteren en de geur van de stinkende vaginale uitvloeiing was zeer indringend.

Bij rectaal onderzoek bleek dat de baarmoeder en de darmen aan elkaar verkleefd zaten. Ik kon mijn arm nauwelijks bewegen in de buikholte en het inwendig onderzoek bleek erg pijnlijk voor het dier.

Het knisperende gevoel op de baarmoederwand bij het rectaal onderzoek bevestigde de waarschijnlijkheidsdiagnose: buikvliesontsteking. De bacteriën die verantwoordelijk waren voor de stinkende uitvloeiing hadden – ondanks de nageboortecapsules – via de baarmoederwand nu ook de hele buikholte geïnfecteerd.

De vooruitzichten voor deze koe waren niet zo gunstig. In overleg met de veehouder besloot ik om het dier gedurende enkele dagen met injecties antibiotica en ontstekingsremmers in het bloed te behandelen in combinatie met een antibioticuspoeeling van de baarmoeder, om op die manier te proberen de infectie te bestrijden. Afhankelijk van het aanslaan van deze behandeling wordt deze therapie straks verlengd of gaan we over tot euthanasie.

De encyclopedie **buikvliesontsteking of peritonitis**

Bij een koe ontstaat buikvliesontsteking of peritonitis meestal na een lekkage uit een orgaan van het maag-darmkanaal of het geslachtsapparaat.

Scherp in, een lebmaagzweer of een ernstige agressieve baarmoederontsteking kunnen aanleiding geven tot een dergelijk lek. Ook na een buikoperatie, zoals een keizersnede of lebmaagoperatie, kan een buikvliesontsteking als complicatie optreden. Een buikvliesontsteking kan

plaatselijk blijven of over de hele buikholte verspreid zijn. Het buikvlies zit rondom alle organen in de buikholte en heeft een enorm oppervlak. Een ontsteking ervan geeft meestal een ernstig ziektebeeld.

Een koe met een algehele buikvliesontsteking overleeft de infectie vaak niet. Een dier dat de ziekte wel overleeft, resulteert nogal eens in een slijterkoe. Een behandeling instellen is meestal zinloos. Het uiteindelijke resultaat is vaak euthanasie.

Dieren met een plaatselijke peritonitis kunnen bij tijdig behandelen met antibiotica en ontstekingsremmers volledig genezen. Na de ontsteking blijven er dikwijls vergroeiingen in de buikholte achter. Opnieuw drachtig raken kan daarvoor lastig worden.